

Stanovisko Výboru regionů – Návrh doporučení Rady o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropy

(2009/C 76/05)

VÝBOR REGIONŮ

- konstatuje, že v současnosti jsou mezi členskými státy velké rozdíly ve způsobu organizace dobrovolné práce, a zdůrazňuje, že k této otázce značně chybějí statistické údaje a solidní výzkum;
- žádá Evropskou komisi, aby podpořila aktivitu ve prospěch spolupráce mezi organizacemi dobrovolníků a neomezila se pouze na vytvoření evropského portálu pro mladé dobrovolníky, ale aby jej doplnila o databázi, která by poskytla celkový přehled o osvědčených postupech, projektech, možnostech či skutečných údajích. V tomto bodě by měla Evropská komise použít informace na národní, regionální a místní úrovni a zprostředkovat je dál, aby je dostala blíže k mladým lidem;
- s potěšením vítá iniciativu Evropského parlamentu a dalších zainteresovaných stran, aby byl rok 2011 vyhlášen Evropským rokem dobrovolné činnosti, a je ochoten se na jeho realizaci aktivně podílet. Bylo by vhodné, aby v jeho průběhu byla věnována zvláštní pozornost mladým lidem a začlenění do společnosti;
- žádá Komisi, členské státy a místní a regionální orgány, aby propagovaly dobrovolnou činnost ve vzdělávacím systému, aby se mladí lidé již od raného věku dostali do kontaktu s činnostmi, jichž se týká, a viděli je rovněž jako přirozený přínos k životu ve společnosti. Činnosti tohoto druhu by mělo být možné zahrnout do rámce vzdělávání;
- věří, že dobrovolná činnost nabízí obzvláště cennou možnost mobility mladým lidem. Zvláště pro mladé lidi s omezenými příležitostmi, kteří chtějí absolvovat dobrovolnou službu a kteří by jinak měli z možností mobility menší, nebo vůbec žádný prospěch, jsou proto třeba různé formy podpory. V této souvislosti bude velmi užitečná podpora odborné přípravy a mobility pedagogických pracovníků, kteří se specializují na mladé lidi, a vedoucích mládeže. Kromě toho je třeba využít prostředků, jimiž disponují místní a regionální orgány, aby bylo možné lépe se zaměřit na tuto cílovou skupinu.

Zpravodajka: Rinda DEN BESTEN (Nizozemsko, SES), členka zastupitelstva města Utrecht

Odkaz

Návrh doporučení Rady o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropy

KOM(2008) 424 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

1. konstatuje, že v současnosti jsou mezi členskými státy velké rozdíly ve způsobu organizace dobrovolné práce, a zdůrazňuje, že k této otázce značně chybějí statistické údaje a solidní výzkum. Harmonizace legislativy a předpisů není možná a ani žádaná, a Výbor proto navrhuje, aby se pracovalo po etapách a byla při tom stanovena jistá perspektiva. Během prvních etap by se do hloubky prostudovaly různé legislativní systémy, opatření a předpisy, jež se týkají dobrovolné činnosti ve všech členských státech, přání mladých lidí, kteří se do ní zapojili či o tom uvažují, a překážky, s nimiž se setkávají, když si přejí vykonávat dobrovolnou činnost za hranicemi, a rovněž prospěch, jaký tato aktivita přináší jim i regionům, odkud pocházejí a kam míří. Tyto údaje by mohly posunout diskusi vpřed a vyústit v politiku, jež vyhoví rysům dobrovolné činnosti mládeže v Evropě;

2. vítá iniciativu Evropské komise na podporu mobility mladých dobrovolníků v Evropě;

3. oceňuje kreativitu, jakou Evropská komise prokázala při hledání prostředků, jež by usnadnily dobrovolnou činnost mládeže v jiné než domácí evropské zemi, avšak obává se, že vzhledem k rozdílům, jež vládou mezi různými evropskými zeměmi, pokud jde o její organizaci, zabezpečení interoperability národních předpisů, jimiž se tyto činnosti řídí, není správným řešením. Doporučuje tedy, aby byla podpořena spolupráce organizací dobrovolníků, ať už jde o skupiny vzešlé z občanské společnosti nebo veřejných orgánů – jednak uvnitř jednotlivých států EU, jednak napříč hranicemi – a aby byly povzbuzeny k podpoře přeshraničních dobrovolných projektů;

4. žádá Evropskou komisi, aby podpořila aktivitu ve prospěch spolupráce mezi organizacemi dobrovolníků a neomezila se pouze na vytvoření evropského portálu pro mladé dobrovolníky, ale aby jej doplnila o databázi, která by poskytla celkový přehled o osvědčených postupech, projektech, možnostech či skutečných údajích. V tomto bodě by měla Evropská komise použít informace na národní, regionální a místní úrovni a zprostředkovat je dál, aby je dostala blíže k mladým lidem;

5. zdůrazňuje úlohu místních a regionálních orgánů ve věci dobrovolné činnosti, zejména pokud jde o zapojení znevýhodněné mládeže. Ta pro ně může představovat odrazový můstek

směrem k začlenění; vzhledem k tomu, že místní a regionální samosprávy zodpovídají za politiku mládeže v celé řadě členských států a nasbíraly v této oblasti mnoho poznatků a zkušeností, právě na jejich úrovni obecně vznikají inovující a kreativní řešení a navazují se důležitá partnerství. Mimo jiné mohou více než kdo jiný mládež podpořit, neboť jsou blízko organizacím, které přijímají dobrovolníky, a mohou je povzbudit k uskutečnění výměn mladých lidí zapojených do dobrovolné činnosti;

6. žádá členské státy, aby místním a regionálním samosprávám přidělily náležitě finanční prostředky k naplnění cílů EU v oblasti dobrovolné činnosti mládeže, a podporuje je ve využití prostředků a programů Společenství, jako je Evropský sociální fond či program „Mládež v akci“, aby se zvýšila kvalita mezinárodních dobrovolnických programů, a to tím, že bude národním, regionálním a místním organizacím, které je sdružují, nabídnuta podpora a pomoc; cílem této podpory by bylo napomoci k navázání mezinárodních kontaktů, k rozvoji specifických dovedností vyžadovaných pro práci s mladými lidmi z ostatních zemí a pro realizaci mezinárodních iniciativ;

7. radí místním a regionálním orgánům, aby se zavázaly k rozvoji podpůrné infrastruktury pro dobrovolnou činnost, aniž by se dotkly její nezávislosti. Zakládání místních a regionálních dobrovolnických středisek může přispět k podpoře této aktivity, k poskytování informací, k motivaci mládeže, aby se zapojila do přeshraniční dobrovolné činnosti, a k vyhodnocení kvality a účinnosti dobrovolné činnosti;

8. velmi hluboce lituje, že přetrvávají společensko-ekonomické a administrativní překážky, jež brzdí mobilitu mladých dobrovolníků, a navrhuje také, že vytvoří soupis těchto překážek na základě obsáhlejšího průzkumu o dobrovolné činnosti, jaký se popisuje v prvním odstavci tohoto stanoviska. Vzhledem k nedostatku údajů o dobrovolné činnosti Výbor žádá členské státy, aby rovněž prezentovaly výsledky obsáhlejšího průzkumu před rokem 2011 s cílem vyladit politiku pro tuto oblast;

9. s potěšením vítá iniciativu Evropského parlamentu a dalších zainteresovaných stran, aby byl rok 2011 vyhlášen Evropským rokem dobrovolné činnosti, a je ochoten se na jeho realizaci aktivně podílet. Bylo by vhodné, aby v jeho průběhu byla věnována zvláštní pozornost mladým lidem a začlenění do společnosti;

10. má v úmyslu vystavit do popředí nutnost snížit jazykové překážky v Evropě a povzbudit dobrovolníky ke studiu jazyků;

11. poukazuje na to, že dobrovolná činnost musí být vymezena šířeji, než jak tomu je v projednávaném návrhu: lze ji vykonávat jak na plný, tak na částečný úvazek, po kratší nebo delší dobu, zdarma či za drobnou odměnu nebo pokrytí výdajů, s vlastním příspěvkem ze strany dobrovolníka, či bez něj a v závislosti na cílové skupině a na okolnostech;

12. upozorňuje, že je třeba uznat dovednosti, kterých dobrovolník nabyl, aby jich mohl během své další pracovní či studijní dráhy využít: dobrovolná činnost představuje celkem vzato významnou část neformálního učení a má v rozvoji vzdělávání a jeho dostupnosti pro mládež své místo. Školy, ale i organizace občanské společnosti a podnikatelské kruhy by tedy mohly hrát svou úlohu – či rozšířit tu, kterou již mají – při uznávání dovedností získaných díky dobrovolné činnosti a při konkretizaci moderních nástrojů v tomto směru, jakými jsou Europass a Pas mládeže (Youthpass);

13. žádá Komisi, členské státy a místní a regionální orgány, aby propagovaly dobrovolnou činnost ve vzdělávacím systému, aby se mladí lidé již od raného věku dostali do kontaktu s činnostmi, jichž se týká, a viděli je rovněž jako přirozený přínos k životu ve společnosti. Činnosti tohoto druhu by mělo být možné zahrnout do rámce vzdělávání;

14. soudí, že v oblasti dobrovolné činnosti mládeže je velmi důležité dbát na zabezpečení náležitého rozdělení přidané hodnoty mezi mladou osobu a společnost, a to ve všech podobách, neboť je jasné, že zájem mladého člověka a jeho rozvoj musí být vždy nadřazen a že společnost bude mít prospěch ze zapojení a aktivní činnosti, kterou vůči ní vyvine;

15. vyslovuje uznání Evropské dobrovolné službě (EVS) a doufá, že v budoucnu dojde k rozvoji EVS, aby co nejvíce mladých lidí dostalo možnost vykonávat přeshraniční dobrovolnou činnost.

II. POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Bod odůvodnění 7

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
7. Po celé Evropě probíhá široká škála dobrovolných činností, které jsou organizovány občanskou společností nebo veřejnými orgány, a tyto činnosti by měly být zachovány, dále rozvíjeny tak, aby se staly interoperabilními.	7. Po celé Evropě probíhá široká škála dobrovolných činností, které jsou organizovány občanskou společností nebo veřejnými orgány, a tyto činnosti by měly být zachovány a, dále rozvíjeny tak, aby se staly interoperabilními a bylo by vhodné stimulovat spolupráci mezi organizacemi dobrovolníků.

Odůvodnění

Interoperabilita je pojem, který si žádá příliš obsáhlé vysvětlování a který nelze použít na režimy dobrovolné činnosti v některých zemích. Ačkoli návrh Evropské komise neusiluje ani o harmonizaci, ani o centralizaci dobrovolné činnosti, snaha učinit tyto aktivity interoperabilními by mohla být vykládána jako vůle pokračovat tímto směrem. Cílem, kterého by bylo vhodné dosáhnout, je, aby všichni mladí lidé, kteří si to přejí, mohli pracovat jako dobrovolníci v jiné zemi EU než ve své vlastní; podporou spolupráce mezi organizacemi dobrovolníků musí být možné přiblížit se tomuto cíli více, než tomu je v současnosti.

Pozměňovací návrh 2

Bod odůvodnění 13

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
13. Přes všechno toto úsilí existují nadále překážky přeshraniční mobility mladých dobrovolníků v rámci Evropy a cílem tohoto doporučení je proto především vytvoření rámce pro posílení spolupráce mezi členskými státy, aniž by byla dotčena různorodost jejich vnitrostátních programů.	13. Přes všechno toto úsilí existují nadále překážky přeshraniční mobility mladých dobrovolníků v rámci Evropy a cílem tohoto doporučení je proto především vytvoření rámce pro posílení spolupráce mezi členskými státy, aniž by byla dotčena různorodost jejich vnitrostátních programů dobrovolných činností.

Odůvodnění

Předpisový rámec pro dobrovolné činnosti nespadá ve všech evropských zemích do kompetence ústřední státní moci. Požadavek předložený v návrhu Komise by je nutil přijmout opatření na národní úrovni a porušit tak zásadu subsidiarity. Pokud nahradíme výraz „vnitrostátní programy“ spojením „dobrovolné činnosti“ či „možnosti“, text lze vztáhnout na všechny členské státy EU a je ve shodě se zásadou subsidiarity, aniž by tím ztratil na obsahu.

Pozměňovací návrh 3

Bod odůvodnění 14

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
14. V rámci tohoto doporučení by měly být přeshraniční dobrovolné činnosti vymezeny jako dobrovolná účast, kterou se mladý dobrovolník podílí na nevýdělečné a neplacené činnosti vykonávané ku prospěchu široké veřejnosti v jiné zemi, než v zemi jeho bydliště. Taková činnost je charakterizována těmito aspekty: je přístupná všem mladým lidem ve věku do 30 let, vykonávaná z vlastní svobodné vůle, po omezenou dobu, s jasnými cíli, strukturou a rámcem, jako neplacená s výjimkou kapesného a úhrady výdajů.	14. V rámci tohoto doporučení by měly být přeshraniční dobrovolné činnosti vymezeny jako dobrovolná účast, kterou se mladý dobrovolník podílí na nevýdělečné a neplacené činnosti vykonávané ku prospěchu široké veřejnosti v jiné zemi, než v zemi jeho bydliště. Taková činnost je charakterizována těmito aspekty: je přístupná všem mladým lidem ve věku do 30 let, vykonávaná z vlastní svobodné vůle na dobrovolném základě, po omezenou dobu, s jasnými cíli, strukturou a rámcem a není odměňována, jako neplacená s výjimkou kapesného a úhrady výdajů.

Odůvodnění

V některých případech má mládež, která se podílí na dobrovolnickém projektu, dostatečné množství nezbytných prostředků na obživu. Kromě toho, pokud jdou do zahraničí na vlastní náklady, bez ohledu na jejich výši či skromné množství takových prostředků, cítí jako jistou „angažovanost“ či „otázku cti“, aby jejich dobrovolná činnost v zahraničí měla co nejkonkrétnější dopad.

Pozměňovací návrh 4

Článek 15

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
15. Zvláštní pozornost by měla být věnována mladým lidem s omezenými příležitostmi, protože dobrovolná činnost nabízí obzvláště cennou možnost mobility právě těmto mladým lidem, kteří by jinak měli z programů mobility menší, nebo vůbec žádný prospěch. Tito mladí lidé potřebují specifickou odbornou přípravu a vedení a to by mělo být bráno v úvahu. V této souvislosti bude velmi užitečná podpora odborné přípravy a mobility pedagogických pracovníků, kteří se specializují na mladé lidi, a vedoucích mládeže.	15. Zvláštní pozornost by měla být věnována mladým lidem s omezenými příležitostmi, protože dobrovolná činnost nabízí obzvláště cennou možnost mobility právě těmto mladým lidem. Zvláště pro mladé lidi s omezenými příležitostmi, kteří chtějí absolvovat dobrovolnou službu a, kteří by jinak měli z programů možností mobility menší, nebo vůbec žádný prospěch, jsou proto třeba. Tito mladí lidé potřebují specifickou odbornou přípravu a vedení a to by mělo být bráno v úvahu. Tito mladí lidé potřebují různé formy podpory. V této souvislosti bude velmi užitečná podpora odborné přípravy a mobility pedagogických pracovníků, kteří se specializují na mladé lidi, a vedoucích mládeže. Kromě toho je třeba využít prostředků, jimiž disponují místní a regionální orgány, aby bylo možné lépe se zaměřit na tuto cílovou skupinu.

Odůvodnění

V řadě členských států právě místní a regionální samosprávy z velké části určují rysy politiky mládeže. Ze všech úrovní veřejné moci jsou také tou úrovní, jež je mladým občanům nejbližší. Taktéž představují privilegovanou úroveň pro navázání kontaktů se znevýhodněnou mládeží.

Pozměňovací návrh 5

Bod odůvodnění 16

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
16. Lepší interoperabilita vnitrostátních programů a rozsáhlejší výměna informací mohou všechny mladé Evropany bez ohledu na jejich státní příslušnost motivovat k většímu zapojení do dobrovolné činnosti v třetích zemích.	16. Lepší interoperabilita vnitrostátních programů spolupráce mezi organizacemi dobrovolníků a rozsáhlejší výměna informací mohou všechny mladé Evropany bez ohledu na jejich státní příslušnost motivovat k většímu zapojení do dobrovolné činnosti v třetích zemích.

Odůvodnění

Viz odůvodnění k pozměňovacím návrhům 1 a 2.

Pozměňovací návrh 6

Bod odůvodnění 17

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
17. Protože cílů tohoto doporučení nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale z důvodů rozsahu a účinků tohoto doporučení jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy přijmout opatření na podporu mobility mladých dobrovolníků cestou zvýšení interoperability vnitrostátních programů. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto doporučení rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů.	17. Protože cílů tohoto doporučení nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale z důvodů rozsahu a účinků tohoto doporučení jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy přijmout opatření na podporu mobility mladých dobrovolníků cestou <u>zvýšení interoperability vnitrostátních programů</u> <u>posílení spolupráce mezi organizacemi dobrovolníků</u> . V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto doporučení rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů.

Odůvodnění

Viz odůvodnění k pozměňovacím návrhům 1 a 2.

Pozměňovací návrh 7

Článek A

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
A. podporovaly mobilitu mladých dobrovolníků v rámci Evropy zvýšením interoperability vnitrostátních programů dobrovolné činnosti, ať organizovaných občanskou společností nebo veřejnými orgány, aby tak měl každý mladý člověk příležitost vykonávat dobrovolnou činnost v Evropě, bude-li si to přát;	A. podporovaly mobilitu mladých dobrovolníků v rámci Evropy <u>zvýšením interoperability vnitrostátních programů dobrovolné činnosti, ať organizovaných občanskou společností nebo veřejnými orgány</u> <u>posílením spolupráce mezi organizacemi dobrovolníků vzešlých jednak z občanské společnosti, jednak z orgánů veřejné moci</u> , aby tak měl každý mladý člověk příležitost vykonávat dobrovolnou činnost v Evropě, bude-li si to přát;

Odůvodnění

Viz odůvodnění k pozměňovacím návrhům 1 a 2.

Pozměňovací návrh 8

Čl. B odst. 1)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
B. 1. zvýšení úrovně znalostí o programech dobrovolné činnosti na svém území a předávání těchto informací Evropské komisi k jejich dalšímu šíření;	B. 1. zvýšení úrovně znalostí o <u>programech</u> <u>možnostech</u> dobrovolné činnosti na svém území a předávání těchto informací Evropské komisi k jejich dalšímu šíření, <u>zejména prostřednictvím evropského portálu a databáze pro dobrovolnou práci;</u>

Odůvodnění

Viz odůvodnění k pozměňovacímu návrhu 2.

Pozměňovací návrh 9

Čl. B odst. 4)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
B. 4. sdílení informací o příležitostech k dobrovolné činnosti s jinými členskými státy a co největší možné zjednodušení postupu při vyřizování žádostí, aby bylo pro mladé dobrovolníky z členského státu snadnější získat přístup k vnitrostátním programům jiných členských států a požádat o účast v nich;	B. 4. sdílení informací o příležitostech k dobrovolné činnosti s jinými členskými státy a co největší možné zjednodušení postupu při vyřizování žádostí, aby bylo pro mladé dobrovolníky z členského státu snadnější získat přístup k vnitrostátním programům <u>dobrovolným činnostem</u> jiných členských států a požádat o účast v nich;

Odůvodnění

Viz odůvodnění k pozměňovacímu návrhu 2.

Pozměňovací návrh 10

Čl. B odst. 7)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
B. 7. rozvíjení základních norem kvality s cílem podporovat zajištění přiměřené úrovně kvality k uklidnění a ochraně dobrovolníků odcházejících do zahraničí a vybudovat důvěru a motivovat k účasti na přeshraničních programech; mohlo by jít o normy pro úroveň odborné přípravy dobrovolníků a personálu, přípravu činnosti, vedení, sledování a kontrolu;	B. 7. rozvíjení základních norem kvality s cílem podporovat zajištění přiměřené úrovně kvality k uklidnění a ochraně dobrovolníků odcházejících do zahraničí a vybudovat důvěru a motivovat <u>dobrovolníky, zejména z řad sociálně a vzdělanostně znevýhodněné mládeže, k účasti na přeshraničních dobrovolných činnostech</u> programech ; mohlo by jít o normy pro úroveň odborné přípravy dobrovolníků a personálu, přípravu činnosti, vedení, sledování a kontrolu;

Odůvodnění

Viz odůvodnění k pozměňovacímu návrhu 2.

Pro znevýhodněnou mládež může dobrovolná činnost představovat cestu směřující k integraci. Právě oni mají obzvláště zapotřebí, aby se jim dostalo malého dodatečného povzbuzení k angažování v dobrovolné činnosti za hranicemi vlastní země.

Pozměňovací návrh 11

Čl. B odst. 14)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
B. 14. věnování zvláštní pozornosti mladým lidem s omezenými příležitostmi a uplatňování přístupů přizpůsobených jejich potřebám s cílem zlepšit jejich přístup k dobrovolným činnostem a zejména k transevropským typům dobrovolné činnosti a zohlednění zvláštních potřeb těchto mladých lidí v oblasti odborné přípravy a podpory;	B. 14. věnování zvláštní pozornosti mladým lidem s omezenými <u>sociálními, geografickými a vzdělanostními příležitostmi</u> a uplatňování přístupů přizpůsobených jejich potřebám s cílem zlepšit jejich přístup k dobrovolným činnostem a zejména k transevropským typům dobrovolné činnosti a zohlednění zvláštních potřeb těchto mladých lidí v oblasti odborné přípravy a podpory;

Pozměňovací návrh 12

Článek 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
2. podněcovat a organizovat v součinnosti s členskými státy systematickou výměnu informací a zkušeností týkajících se interoperability vnitrostátních programů dobrovolné činnosti organizovaných občanskou společností nebo veřejnými orgány;	2. podněcovat a organizovat v součinnosti s členskými státy systematickou výměnu informací a zkušeností týkajících se <u>interoperability vnitrostátních programů stimulace evropské spolupráce v oblasti dobrovolné činnosti organizované ých občanskou společností nebo veřejnými orgány;</u>

Odůvodnění

Viz odůvodnění k pozměňovacím návrhům 1 a 2.

Pozměňovací návrh 13

Článek 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
4. podat Radě čtyři roky po přijetí tohoto doporučení zprávu, aby bylo možné zjistit, zda navržená opatření účinně fungují, a posoudit potřebu dalších opatření.	4. podat Radě čtyři roky po přijetí tohoto doporučení <u>do roku 2011</u> zprávu, aby bylo možné zjistit, zda navržená opatření účinně fungují, a posoudit potřebu dalších opatření.

Odůvodnění

V Evropském parlamentu se 454 poslanců podepsalo pod iniciativu, která žádá, aby byl rok 2011 vyhlášen Evropským rokem dobrovolné činnosti. Výbor regionů rovněž podporuje tuto výzvu, a to tím spíš, že na stejný rok připadá desáté výročí Mezinárodního roku dobrovolníků. Evropská komise by tedy reagovala právě včas, pokud by zprávu k této otázce předložila krátce předtím.

V Bruselu dne 26. listopadu 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE